

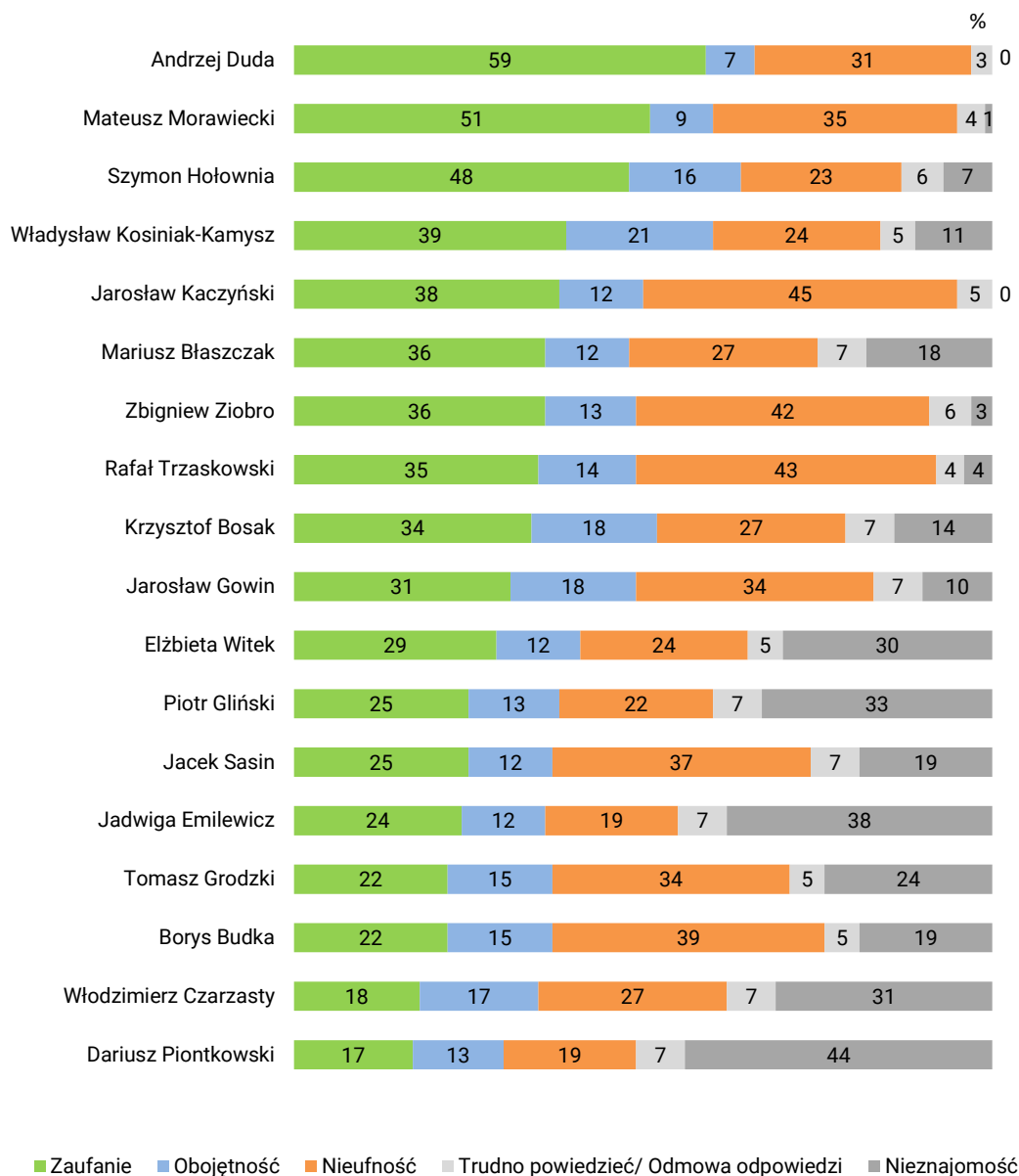
Zaufanie do polityków na przełomie września i października

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków na przełomie września i października

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (364) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadającym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadającym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 września do 8 października 2020 roku na próbie liczącej 1133 osoby (w tym: 65,3% metodą CAPI, 22,9% – CATI i 11,7% – CAWI).

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Badanie, którego wyniki tu prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju. Ze względu na sytuację epidemiczną realizowane było ono w ramach procedury mixed-mode. Każdy respondent wybierał sposób przeprowadzenia wywiadu – albo wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI), albo wywiad telefoniczny (CATI), albo samodzielne wypełnienie ankiety przez internet (CAWI)¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (364) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 września do 8 października 2020 roku na próbie liczącej 1133 osoby (w tym: 65,3% metodą CAPI, 22,9% – CATI i 11,7% – CAWI).

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Spośród uwzględnionych w badaniu polityków w październiku największym zaufaniem cieszy się urzędujący prezydent Andrzej Duda. Ufa mu 59% ankietowanych, a więc nieco więcej niż we wrześniu (wzrost o 3 punkty procentowe). Nieufność w stosunku do głowy państwa wyraża niespełna jedna trzecia ankietowanych (31% – spadek o 5 punktów).

Drugie miejsce na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków zajmuje premier Mateusz Morawiecki, do którego zaufanie deklaruje 51% respondentów. Negatywne nastawienie do szefa rządu ma 35% ankietowanych. Notowania premiera od września nie zmieniły się znacząco.

Natomiast słabsze niż miesiąc temu oceny ma lokujący się na trzeciej pozycji październikowego rankingu były kandydat w wyborach prezydenckich i lider ruchu Polska 2050 Szymon Hołownia. We wrześniu polityk ten zajmował drugie miejsce w naszym rankingu, nieznacznie wyprzedzając wieloletniego wicelidera tej klasyfikacji, premiera Mateusza Morawieckiego. W październiku sytuacja ta ponownie uległa odwróceniu. Zaufanie do Szymona Hołowni deklaruje obecnie 48% ankietowanych (spadek o 4 punkty procentowe). Nie ufa mu zaś 23% respondentów (o 4 punkty więcej niż we wrześniu).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej deklarowane jest już wyraźnie rzadziej.

Niespełna dwie piąte ankietowanych ma zaufanie do szefa Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysława Kosiniaka-Kamysza, który w tym miesiącu ponownie zajmuje wysokie czwarte miejsce wśród najbardziej wiarygodnych, w ocenie Polaków, polityków. Ufa mu 39% ankietowanych, nieufność w stosunku do lidera ludowców deklaruje niespełna co czwarty respondent (24%).

Prawie takim samym zaufaniem cieszy się prezes Prawa i Sprawiedliwości i od niedawna wicepremier w rządzie Mateusza Morawieckiego Jarosław Kaczyński, który zamyka pierwszą piątkę najczęściej obdarzanych zaufaniem przedstawicieli naszej sceny politycznej. Ufa mu 38% ankietowanych. W ocenach Jarosława Kaczyńskiego – inaczej niż w przypadku wyżej lokowanych w rankingu zaufania polityków – przeważającym nastawieniem pozostaje jednak nieufność. Do tych, którzy mu nie ufają, zalicza się 45% ankietowanych. Notowania tego polityka nie zmieniły się znacząco od września.

Kolejne miejsca w rankingu, z zaufaniem nieco ponad jednej trzeciej ankietowanych, zajmują: minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak (36% deklaracji zaufania i 27% – nieufności), szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (36% deklaracji zaufania i 42% – nieufności) oraz byli konkurenci Andrzeja Dudy w wyścigu prezydenckim: prezydent stolicy Rafał Trzaskowski (35% deklaracji zaufania i 43% – nieufności) oraz lider Konfederacji WiN Krzysztof Bosak (34% deklaracji zaufania i 27% – nieufności). W porównaniu z wrześniowym pomiarem stabilne pozostały jedynie notowania Mariusza Błaszczaka. Nieufność wyraźnie przeważa w bilansie ocen Rafała Trzaskowskiego, przewaga ta wynosi obecnie 8 punktów procentowych.

Nieco słabsze niż miesiąc temu okazały się oceny Krzysztofa Bosaka (spadek zaufania o 3 punkty procentowe i taki sam wzrost nieufności).

Na tle dotychczasowych wyników nie najlepiej wypada październikowy bilans ocen lidera Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry. W porównaniu z poprzednim pomiarem zaufanie do ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego wyraźnie spadło – ma on dziś o 8 punktów procentowych mniej deklaracji zaufania niż w sierpniu, kiedy ostatni raz był na naszej liście. Znacząco wzrosła przy tym liczba badanych, którzy mu nie ufają (o 5 punktów). Są to najgorsze oceny Zbigniewa Ziobry od ponad czterech lat; porównywalne z dzisiejszymi oceny polityk ten miał ostatnio w czerwcu 2016 roku.

Mniej niż co trzeci z badanych deklaruje zaufanie do szefa Porozumienia, wicepremiera i ministra rozwoju, pracy i technologii w zrekonstruowanym gabinecie Mateusza Morawieckiego, Jarosława Gowina (31%). Nieco więcej osób mu nie ufa (34%).

Niewiele mniejszym zaufaniem cieszy się marszałek Sejmu Elżbieta Witek (29% wskazań). Tygodnie dzielące kolejne badania praktycznie nie zmieniły jej postrzegania. Zaufaniem obdarza ją podobna liczba badanych co we wrześniu, nie zmienił się także odsetek głosów krytycznych (24%).

Po jednej czwartej deklaracji zaufania uzyskali w tym miesiącu wicepremier i minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu Piotr Gliński, wicepremier i minister aktywów państwowych Jacek Sasin oraz była już wicepremier i minister rozwoju Jadwiga Emilewicz. Z tej trójki polityków relatywnie najlepiej odbierana jest Jadwiga Emilewicz (25% deklaracji zaufania wobec 19% – nieufności). W przypadku Piotra Glińskiego przewaga zaufania nad nieufnością jest nieznaczna (25% deklaracji zaufania i 22% – nieufności). Tak jak dotychczas wyraźnie niekorzystny jest bilans deklaracji zaufania i nieufności w przypadku Jacka Sasina. Zaufaniem obdarza go 25% respondentów, nie ufa mu prawie dwie piąte ankietowanych (37%). Notowania tych polityków od września nie zmieniły się znacząco.

Gorsze niż we wrześniu są oceny szefa Platformy Obywatelskiej Borysa Budki oraz marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego. Politykom tym ufa po 22% respondentów. W stosunku do obu przeważającym nastawieniem jest nieufność. Liderowi KO Borysowi Budce nie ufa 39% ankietowanych, a więc blisko dwukrotnie więcej osób, niż obdarza go zaufaniem. Nieufność w stosunku do marszałka Senatu deklaruje 34% ankietowanych. Po odnotowanej w ubiegłym miesiącu poprawie ocen, w październiku ponownie przybyło badanych mających krytyczny stosunek do obu tych polityków. Przybyło respondentów deklarujących nieufność w stosunku Borysa Budki (wzrost o 4 punkty procentowe). W przypadku marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego niekorzystna zmiana w ocenach wyraża się niewielkim, trzypunktowym spadkiem liczby deklaracji zaufania oraz relatywnie większym, pięciopunktowym wzrostem deklaracji nieufności.

Ostatnie miejsca w rankingu, z zaufaniem niespełna jednej piątej ankietowanych, zajęli lider Nowej Lewicy Włodzimierz Czarzasty (18% deklaracji zaufania i 27% nieufności) oraz były już minister edukacji narodowej Dariusz Piontkowski (17% deklaracji zaufania i 19% nieufności). Oceny lidera Nowej Lewicy nie zmieniły się znacząco od września. Gorsze notowania niż na początku roku szkolnego uzyskał natomiast były szef resortu edukacji Dariusz Piontkowski (spadek zaufania o 5 punktów procentowych).

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	X 2020	Różnica od IX 2020	X 2020	Różnica od IX 2020		
w procentach						
Andrzej Duda	59	3	31	-5	7	0
Mateusz Morawiecki	51	0	35	-2	9	1
Szymon Hołownia	48	-4	23	4	16	7
Władysław Kosiniak-Kamysz	39	-2	24	2	21	11
Jarosław Kaczyński	38	-1	45	-1	12	0
Mariusz Błaszczak	36	2	27	-1	12	18
Zbigniew Ziobro	36	-	42	-	13	3
Rafał Trzaskowski	35	-5	43	4	14	4
Krzysztof Bosak	34	-3	27	3	18	14
Jarosław Gowin	31	2	34	2	18	10
Elżbieta Witek	29	-1	24	0	12	30
Piotr Gliński	25	1	22	0	13	33
Jacek Sasin	25	2	37	2	12	19
Jadwiga Emilewicz	24	-1	19	1	12	38
Tomasz Grodzki	22	-3	34	5	15	24
Borys Budka	22	0	39	4	15	19
Włodzimierz Czarzasty	18	-1	27	1	17	31
Dariusz Piontkowski	17	-5	19	0	13	44

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi.

Wśród badanych polityków niezmiennie najczęściej negatywnych emocji budzi prezes PiS Jarosław Kaczyński. Nie ufa mu 45% ankietowanych. Drugie miejsce w tym negatywnym rankingu zajmuje były kandydat opozycji w II turze wyborów prezydenckich, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski (43%). Trzeci jest Zbigniew Ziobro, do którego zaufania nie ma 42% respondentów. Na kolejnych pozycjach lokują się: szef PO Borys Budka (39% deklaracji nieufności), Jacek Sasin (37%), oraz premier Mateusz Morawiecki (35%).

Ostatnie tygodnie raczej nie sprzyjały korzystnym ocenom polityków. W realizowanym na przełomie września i października pomiarze rejestrujemy głównie spadki notowań uwzględnionych w rankingu przedstawicieli sceny politycznej. Jedynym, który w okresie między kolejnymi badaniami poprawił swe notowania, jest prezydent Andrzej Duda. Zmiana ta nie jest jednak zbyt duża i następuje po odnotowanym w ubiegłym miesiącu dość wyraźnym wzroście nieufności w stosunku do głowy państwa. W porównaniu z pierwszą dekadą września zaufanie do prezydenta wzrosło o 3 punkty procentowe, nieufność zaś zmniejszyła się o 5 punktów.

Dłuższa jest lista polityków, którzy ostatnio stracili w ocenie badanych.

Największą zmianą, jaką zarejestrowaliśmy w tym miesiącu, jest pogorszenie dotychczasowych notowań Zbigniewa Ziobry. W porównaniu z poprzednim (w tym wypadku sierpniowym) pomiarem zaufanie do lidera Solidarnej Polski i szefa resortu sprawiedliwości zmniejszyło się o 8 punktów procentowych, nieufność zaś wzrosła o 5 punktów. Po stronie przedstawicieli rządu i rządzącej większości o niekorzystnych zmianach w ocenach można mówić także w przypadku byłego już szefa resortu edukacji Dariusza Piontkowskiego (spadek zaufania o 5 punktów).

Słabsze niż miesiąc temu notowania mają ponadto przedstawiciele opozycji. Na zaufaniu społecznym stracił Rafał Trzaskowski (spadek o 5 punktów procentowych), jednocześnie przybyło badanych mających negatywny stosunek do tego polityka (wzrost nieufności o 4 punkty). Niżej notowani są również: Szymon Hołownia (spadek deklaracji zaufania o 4 punkty i taki sam wzrost nieufności), marszałek Senatu Tomasz Grodzki (spadek zaufania o 3 punkty i wzrost nieufności o 5 punktów), szef PO Borys Budka (wzrost nieufności o 4 punkty). Minimalnie słabsze niż we wrześniu są aktualne oceny Krzysztofa Bosaka (spadek zaufania o 3 punkty i taki sam wzrost nieufności).

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2019					2020								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
M. Błaszczak	41	42	40	40	42	41	39	41	-	-	-	-	34	36
K. Bosak	-	-	-	-	-	-	11	18	-	-	-	38	37	34
B. Budka	-	-	-	25	27	24	28	27	23	25	24	19	22	22
W. Czarzasty	15	18	17	21	22	21	19	21	18	18	17	19	19	18
A. Duda	65	66	65	68	67	64	60	62	56	56	54	57	56	59
J. Emilewicz	-	-	-	16	19	-	-	-	26	27	25	26	25	24
P. Gliński	26	28	29	31	31	30	28	30	25	27	26	28	24	25
J. Gowin	34	30	33	38	37	34	33	35	30	32	27		29	31
T. Grodzki	-	-	-	-	22	24	26	26	23	25	25	25	25	22
Sz. Hołownia	-	-	-	-	-	-	-	38	-	-	-	51	52	48
J. Kaczyński	48	47	45	46	46	45	43	45	40	40	39	40	39	38
W. Kosiniak-Kamysz	30	32	34	41	39	39	40	42	38	40	41	39	41	39
M. Morawiecki	57	57	57	60	59	59	55	59	54	53	51	54	51	51
D. Piontkowski	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	17
J. Sasin	26	26	26	28	31	28	28	29	27	27	26	26	23	25
R. Trzaskowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	40	35
E. Witek	25	26	24	29	31	29	31	33	32	32	33	33	30	29
Z. Ziobro	43	43	43	44	46	46	44	44	39	41	-	44	-	36

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2019					2020								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X
M. Błaszczak	24	25	27	23	25	25	26	27	-	-	-	-	28	27
K. Bosak	-	-	-	-	-	-	21	25	-	-	-	25	24	27
B. Budka	-	-	-	27	25	26	24	29	41	38	35	44	35	39
W. Czarzasty	26	27	26	24	25	26	23	29	31	30	29	29	26	27
A. Duda	22	23	21	22	22	23	29	29	33	36	35	32	36	31
J. Emilewicz	-	-	-	5	7	-	-	-	16	22	21	20	18	19
P. Gliński	21	21	23	20	21	21	23	22	25	25	23	21	22	22
J. Gowin	26	27	26	24	24	25	27	25	35	34	34	-	32	34
T. Grodzki	-	-	-	-	17	29	28	32	38	37	33	34	29	34
Sz. Hołownia	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	21	19	23
J. Kaczyński	39	39	40	37	39	40	43	44	47	48	48	46	46	45
W. Kosiniak-Kamysz	19	22	21	17	18	15	15	20	28	26	24	23	22	24
M. Morawiecki	28	29	27	25	27	24	31	30	34	35	35	32	37	35
D. Piontkowski	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	19
J. Sasin	20	21	25	21	24	23	22	24	35	36	34	32	35	37
R. Trzaskowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	39	43
E. Witek	12	16	14	11	18	16	18	18	26	26	25	23	24	24
Z. Ziobro	37	38	38	36	36	35	37	38	40	39	-	37	-	42

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

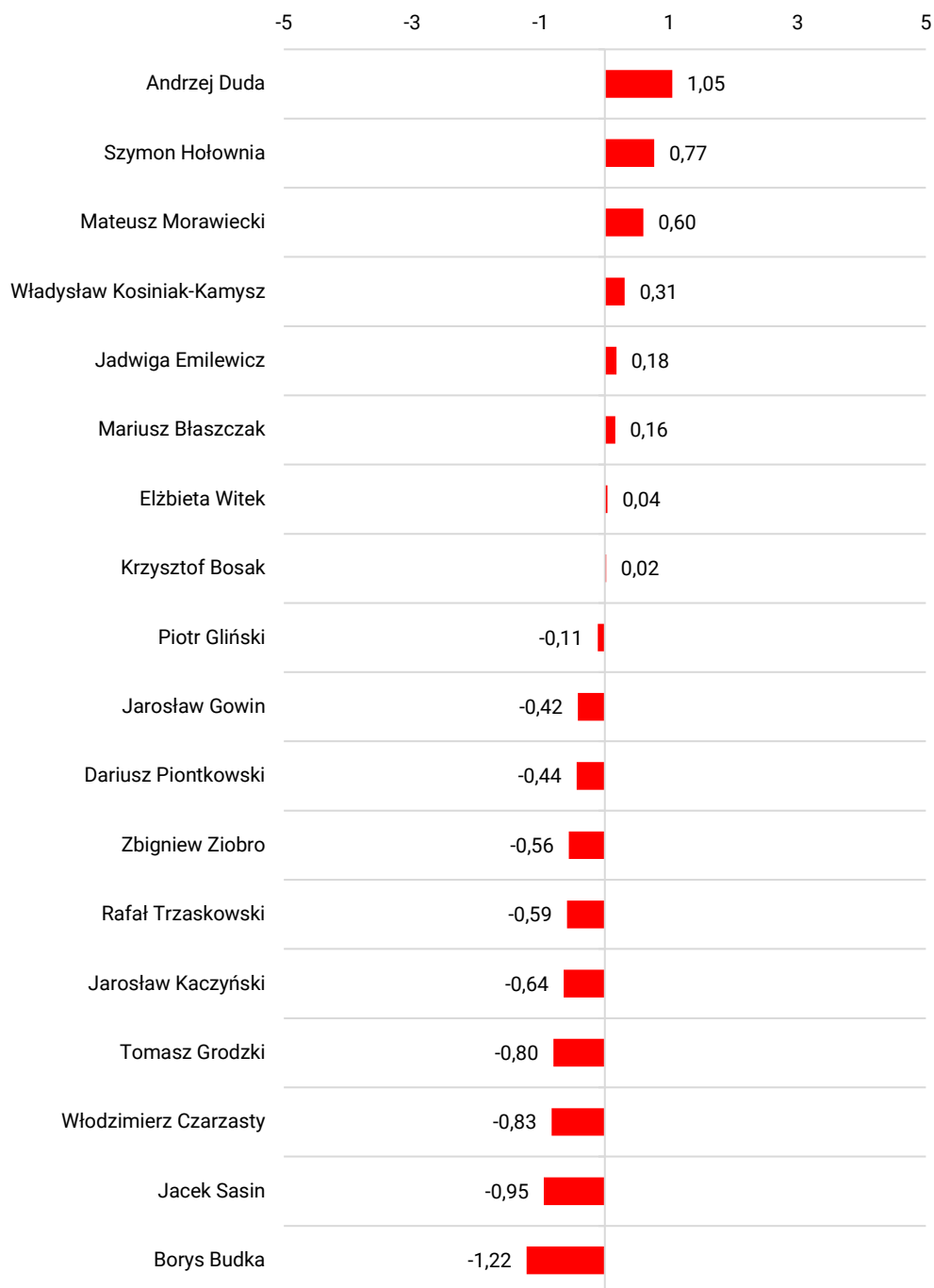
Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najwyższą średnią ocen uzyskał w tym miesiącu lider rankingu zaufania prezydent Andrzej Duda (1,05 punktu). Pozytywne noty wyraźnie przeważają także w ocenach Szymona Hołowni (średnia wyniosła 0,77 punktu) oraz premiera Mateusza Morawieckiego (0,60).

W przypadku pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków wartości te są niższe. O niebyt dużej przewadze pozytywnych nastawień można jeszcze mówić w przypadku lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza (0,31). W bardzo już niewielkim stopniu pozytywne noty przeważają w ocenach Jadwigi Emilewicz (0,18), Mariusza Błaszczaka (0,16) i całkiem już symbolicznie – Elżbiety Witek oraz Krzysztofa Bosaka (średnie wynoszą odpowiednio 0,04 i 0,02 punktu). Średnie ocen tych polityków są bliskie wartości środka skali, co wskazuje na niemal całkowite równoważenie się ocen wyrażających zaufanie i tych wyrażających nieufność. Podobnie, średnią bliską wartości środka skali, ale ze znakiem ujemnym, ma wicepremier Piotr Gliński (-0,11). Pozostali politycy odbierani są już wyraźnie krytycznie.

Niską średnią – świadczącą o sporej przewadze negatywnych nastawień mają: Jarosław Gowin (-0,42), Dariusz Piontkowski (-0,44), Zbigniew Ziobro (-0,56), Rafał Trzaskowski (-0,59) oraz Jarosław Kaczyński (-0,64). Wyraźnie niekorzystnie wypada też bilans ocen marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (-0,80), Włodzimierza Czarzastego (-0,83) oraz Jacka Sasina (-0,95). Najniższą średnią ocen ma obecnie szef PO Borys Budka (-1,22 punktu).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w październiku 2020 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Porównanie aktualnych średnich ocen z rejestrowanymi w pierwszej dekadzie września wskazuje, że mimo różnic, jakie obserwowaliśmy na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, do nielicznych należą w tym miesiącu politycy, w przypadku których można mówić o istotnych zmianach w dotychczasowych notowaniach.

Odnotowana wyżej poprawa ocen prezydenta Andrzeja Dudy miała zbyt słabe natężenie, by istotnie zaważyć na dotychczasowym bilansie ocen prezydenta (różnica średnich wyniosła 0,25 punktu i okazała się nieistotna statystycznie).

Z dość długiej listy polityków, którzy w tym miesiącu spotkali się z mniej przychylną czy bardziej krytyczną oceną badanych, tylko czterech straciło znacząco w opinii badanych. Niższą średnią niż we wrześniu uzyskali: były minister edukacji narodowej Dariusz Piontkowski, marszałek Senatu Tomasz Grodzki (spadek wartości średnich po 0,35 punktu) oraz szef PO Borys Budka (spadek o 0,28 punktu). W przypadku pozostałych polityków w porównaniu z wrześniowym sondażem różnice średnich ocen okazały się mniejsze i nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	IX 2020	X 2020	Różnica
Andrzej Duda	0,80	1,05	0,25
Mateusz Morawiecki	0,44	0,60	0,16
Mariusz Błaszczak	0,11	0,16	0,05
Piotr Gliński	-0,15	-0,11	0,04
Jarosław Gowin	-0,46	-0,42	0,04
Jarosław Kaczyński	-0,67	-0,64	0,03
Jadwiga Emilewicz	0,21	0,18	-0,03
Jacek Sasin	-0,92	-0,95	-0,03
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,41	0,31	-0,10
Elżbieta Witek	0,14	0,04	-0,10
Krzysztof Bosak	0,14	0,02	-0,12
Włodzimierz Czarzasty	-0,63	-0,83	-0,20
Szymon Hołownia	0,98	0,77	-0,21
Rafał Trzaskowski	-0,34	-0,59	-0,25
Borys Budka	-0,94	-1,22	-0,28 *
Tomasz Grodzki	-0,45	-0,80	-0,35 *
Dariusz Piontkowski	-0,09	-0,44	-0,35 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

W wymiarze średnich ocen najbardziej znaczący okazał się spadek notowań ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry, jednak – co trzeba podkreślić – liczony w dłuższym niż w przypadku pozostałych polityków interwale czasowym. W porównaniu z ostatnim, sierpniowym, pomiarem średnia ocen tego polityka obniżyła się o 0,53 punktu, z -0,03 w sierpniu do -0,56 obecnie.

W październiku największym zaufaniem społecznym cieszy się prezydent Andrzej Duda. Po ubiegłomiesięcznej rozsadzie na pozycji wicelidera, na drugim miejscu ponownie znalazł się premier Mateusz Morawiecki. Obu tym politykom ufa ponad połowa ankietowanych. Z kolei na trzecią pozycję rankingu zaufania spadł kandydat w wyborach prezydenckich i szef ruchu Polska 2050 Szymon Hołownia.

Wśród uwzględnionych w sondażu przedstawicieli sceny politycznej najwięcej negatywnych emocji budzą prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz były kandydat w wyborach prezydenckich, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. Kolejne miejsca w rankingu nieufności, ze zbliżonymi do siebie wynikami, zajmują: minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, szef PO Borys Budka, wicepremier Jacek Sasin oraz premier Mateusz Morawiecki.

Przełom września i października nie był korzystny dla klasy politycznej. Na plus skorygowane zostały jedynie notowania prezydenta Andrzeja Dudy, który w poprzednim badaniu miał gorsze notowania. Pozostali uwzględnieni w sondażu politycy mniej lub bardziej stracili w oczach Polaków. W porównaniu z sierpniem wyraźnie pogorszyły się notowania ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry. W zestawieniu z poprzednim, wrześniowym pomiarem znacząco obniżyły się oceny byłego już ministra edukacji narodowej Dariusza Piontkowskiego, marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego oraz szefa PO Borysa Budki.

Opracowała

Agnieszka Cybulska